

Sammanträde torsdag den 1 februari 2018

Konferenscentret på Storforsplan 36 i Farsta centrum, klockan 19.55-21.30

Ledamöter

Lars Bäck (V), ordförande
Lars Jilmstad (M), vice ordförande inte § 22 pga jäv
Kjell Backman (S)
Moa Sahlin (S)
Daniel Harc (S)
Karin Lekberg (S)
Mariana Moreira Duarte (MP)
Ann-Louise Ebérus (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Peter Öberg (L)

Ersättare

Pelle Pettersson (S)
Marre Mayr (V)
Rikard Werge (L) inte § 22
Malena Liedholm Ndounou (C)
Lars Hultkvist (KD)

Tjänstgörande ersättare

Giacomo Basterri för Anita Jonsson, båda (MP)
Klas Wissman för Arne Fredholm, båda (M)
Kristina Wallentin för Leif-Åke Andersson, båda (M)
Rikard Werge (L) för Lars Jilmstad (M) § 22

Personalföreträdare

§§ 1-30: Carina Lemon-Allstrin, LO (Kommunal) och Saime Civas, TCO (Vision).

Tjänstepersoner

§§ 1-32: Stadsdelsdirektör Kerstin Sandström, avdelningschef Per-Ove Mattsson, nämndsekreterare Pia Sundqvist.
 §§ 1-30: Avdelningscheferna Christian Forsberg och Sara Wrethed, parkingenjör Jan Ekman.

Utses att justera Lars Bäck (V), Lars Jilmstad (M) och Lisbeth Crabo Ljungman (M)

Dag för justering 2 februari 2018

Sekreterare**Ordförande**

Vice ordförande
 §§ 1-21, 23-32

Ledamot
 § 22

Antal paragrafer: 32 varav paragraf nummer 31-32 under slutna del av sammanträdet.
Antal sidor: 49 varav sida nummer 48-49 under slutna del av sammanträdet.

Innehåll

§ 1 Godkännande av föredragningslistan	4
BESLUTSÄRENDEN	5
§ 2 Uppföljning av stadsdelsnämndens budget 2017 – verksamhetsberättelse med bokslut 2017	5
§ 3 Anmälan av inlämnade medborgarförslag	7
§ 4 Omvandla en tom grusplan i Sköndal till BMX-bana.....	8
§ 5 Lokal till Fagersjö's fritidsgård.....	9
§ 6 Handfast hjälp att skaffa legitimation	10
§ 7 Gör Magelungen till ett attraktivt rekreationsområde för hela Söderort.....	11
§ 8 Låt hela Majroskogen bli naturreservat	12
§ 9 Plan för tillsyn av försäljning av folköl och tobak 2018.....	13
§ 10 Brukarundersökning inom området stöd och service till personer med funktionsnedsättning 2017	14
§ 11 Brukarundersökning inom området socialpsykiatri 2017	15
§ 12 Uppföljning av kommunala vård- och omsorgsboenden – Edö.....	16
§ 13 Uppföljning av kommunala servicehus – Edö	17
§ 14 Uppföljning av kommunal dagverksamhet – Edö.....	18
§ 15 Ändrad sammansättning i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2018.....	19
REMISSER OCH YTTRANDEN	20
§ 16 Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet	20
§ 17 Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023	21
§ 18 Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet 2018–2022.....	24
§ 19 Översyn av stadens budget- och skuldrådgivning.....	25
§ 20 Riktlinjer för stadens budget- och skuldrådgivning	26
§ 21 Revidering av ramavtal med SISAB om utbildningslokaler	28
§ 22 Motion M om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla	31
§ 23 Motion SD om att kommunen ska informera om återvandringsbidrag för hemvändande flyktingar.....	36
§ 24 Detaljplan för fastigheten Fagersjö 4:1 m fl i Fagersjö.....	37
§ 25 Rågsveds naturreservat	39

ANMÄLNINGSÄRENDEN.....	41
§ 26 Direktupphandling	41
§ 27 Rapportering till IVO av ej verkställda beslut för kvartal 4 år 2017.....	42
§ 28 Ny läroplan för förskolan.....	43
§ 29 Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden	44
ÖVRIGT	45
§ 30 Nämndens frågor och information från förvaltningen	45

§ 1 Godkännande av föredragningslistan

BESLUT

Stadsdelsnämnden fastställer den av ordföranden föreslagna föredragningslistan för sammanträdet.

BESLUTSÄRENDEN**§ 2 Uppföljning av stadsdelsnämndens budget 2017 – verksamhetsberättelse med bokslut 2017****BESLUT**

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsberättelse med bokslut för 2017.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar verksamhetsberättelse med bokslut för 2017 till kommunstyrelsen.
3. Nämnden begär att ackumulerat netto 7,1 miljoner kronor avseende resultatenheter överförs till 2018.
4. Omedelbar justering.

Ärendet

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-24.

Dnr 1.2.1-722/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

Den rödgröna majoriteten vill tacka förvaltningen och alla medarbetare för det gångna verksamhetsåret. Åter har vår personal inom olika verksamheter möjliggjort att vår stadsdels invånare erbjudits olika former av välfärdstjänster samt service. Vi noterar även att verksamhetsåret slutar med ett överskott. Samtidigt erinrar vi oss att när vi behandlade den föregående majoritetens verksamhetsberättelse för 2014 så var det formellt ett nollresultat, men i realiteten ärvde vi då ett dolt underskott.

Särskilt uttalande / ersättaryttrande

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) / Lars Hultkvist (KD)

Farsta behöver alliansstyre**Tre förlorade år med rödgrönt styre**

Farsta är fantastiskt och har en potential att bli ett blomstrande stadsdelsområde med natur, kultur, näringsliv och varierat boende.

De tre senaste åren har Farsta stagnerat med en rödgrön symbolpolitik som missat det viktigaste i det lokala uppdraget.

I Farsta ser vi en tilltagande otrygghet med gängrelaterat våld vilket klart visades i den senaste trygghetsmätningen. En färsk sammanställning visar också att rån mot unga i Farsta har ökat i en alarmerande omfattning.

Under tre år med rödgrönt styre har de flesta undersökta områden försämrats dramatiskt. Fortsätter utvecklingen i Farsta på samma sätt som under tre år med rödgrönt styre riskerar Farsta att komma i samma situation som Rinkeby, Tensta och Hallunda.

Näringslivets förtroende för den förda politiken i Stockholm och Farsta har sjunkit som en sten i mätningarna. Från topplaceringar i riket till en plats 150 bland landets kommuner. Rent handgripligen har styret avvecklat väl fungerande näringslivsverksamheter i en ideologisk vilja att verksamheterna ska skötas i kommunal regi.

Farstas förskolor är näst sämst bland förskolorna i Stockholm, Många av förskolorna visar negativa resultat med följd att pedagogiskt material inte får ersättas när de går sönder samt att vikarier inte får kallas in vid sjukdom.

Farsta behöver växa med nya bostäder men också med nya arbetsplatser. Här finns det planer för ett nytt livsmedelscentrum i Larsboda, kontor och boende i Telestaden samt en utveckling av Farsta Centrum med större handelsyta, bostäder och kontor. Allt är försenat eller blir inte av då majoriteten inte kan hantera det rent praktiska med tillstånd mm.

Skolorna i Stockholm och därigenom Farsta sjunker i kvalitet. I den senaste skolmätningen var det tydligt att den styrande majoriteten inte klarar målen för skolan med följd att Stockholms och Farstas ungdomar får sämre förutsättningar för sitt framtida liv.

Miljön i Farsta har inte blivit bättre under rödgrönt styre. Som det enda land i EU visar vi stigande CO2-utsläpp. Trafiken i Stockholm och därigenom i Farsta ökar trots de rödgrönas begränsande åtgärder.

Tyngdpunkt Farsta innehöll organisation och mål att bygga ett hållbart Farsta. Med ökat antal lägenheter följer förskolor och annan kommunal service. Tyngdpunktsarbetet har det rödgröna styret lagt ner varför planeringen av Farstas framtida utveckling sker helt utan koordination.

Farsta är Fantastiskt men utvecklingen av Farsta har under rödgrönt styre avstannat eller rent av gått tillbaka.

Även om allianspartierna lagt egna budgetförslag i kommunfullmäktige är vi fortsatt inriktade på att efter nästa val styra Stockholm i allians med varandra.

§ 3 Anmälan av inlämnade medborgarförslag

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag från Agneta Törnqvist om en hundrastgård i Farsta strand
2. Stadsdelsnämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda ett medborgarförslag från Erik Hall om parkskötsel och upprustning av promenadstig runt norra Fagersjö

Ärendet

Följande medborgarförslag har lämnats in till stadsdelsnämnden, vilket förvaltningen hade redovisat till nämnden i en sammanställning daterad 2018-01-15.

1. Hundrastgård i Farsta strand

Inlämnat av Agneta Törnqvist.
Dnr 1.2.4-6/2018.

2. Parkskötsel och upprustning av promenadstig runt norra Fagersjö

Inlämnat av Erik Hall.
Dnr 1.2.4-11/2018.

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) föreslog att nämnden skulle uppdra åt förvaltningen att bereda de inlämnade medborgarförslagen.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

§ 4 Omvandla en tom grusplan i Sköndal till BMX-bana

Inriktningsbeslut och svar på medborgarförslag

BESLUT

Stadsdelsnämnden tillstyrker medborgarförslaget från Ove Axelsson om en BMX-bana på grusplan i Sköndal enligt förvaltningens förslag och avsätter maximalt 800 000 kronor av investeringsmedlen för ändamålet.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Ove Axelsson att en grusplan mellan Dalbobranten och Katalanvägen görs om till en BMX-bana för barn och ungdomar. Bollplanen står idag oanvänd.

Det är en utmärkt idé att omvandla en outnyttjad grusplan till en aktivitetsyta för BMX-cykling. Nämnden föreslås tillstyrka medborgarförslaget och avsätta maximalt 800 000 kronor av investeringsmedlen för ändamålet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-02.

Dnr 1.2.4-560/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 5 Lokal till Fagersjös fritidsgård

Svar på medborgarförslag

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag från tre barn i årskurs 6 på Fagersjöskolan om lokal till Fagersjös fritidsgård.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår tre barn i årskurs 6 på Fagersjöskolan att fritidsgården i Fagersjö ska få en egen lokal. Lokalen som används just nu – Mötesplats Fagersjö – används också av många andra.

Fritidsgårdens lokal har varit mögelskadad. Skadorna har tagits bort och flera utredningar har gjorts för att se om lokalen fortfarande är hälsofarlig. En undersökning återstår och sedan kommer förvaltningen att bestämma om lokalen kan öppnas igen eller om vi behöver hitta andra alternativ. Under tiden kommer fritidsgården tillfälligt att vara i en egen lokal bredvid.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.2.4-734/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 6 Handfast hjälp att skaffa legitimation

Svar på medborgarförslag

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag från Lennart Persson om handfast hjälp att skaffa legitimation.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Lennart Persson att stadsdelsförvaltningen ska ge handfast hjälp att ordna legitimation till personer som saknar giltig legitimation och har behov av en sådan. En lathund föreslås som stöd till banker, vårdcentraler, apotek och andra samhällsfunktioner i de situationer där den enskilde inte kan uppvisa giltig legitimation.

Förvaltningen instämmer i pensionärsrådets bedömning att förslaget inte är genomförbart. Banker, apotek och andra funktioner har varken praktisk möjlighet eller lagreglerat ansvar att informera förvaltningen när en kund verkar behöva hjälp att skaffa legitimation.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-03.

Dnr 1.2.4-558/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 7 Gör Magelungen till ett attraktivt rekreationsområde för hela Söderort

Svar på medborgarförslag

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag från Lasse Tocklin om att göra Magelungen till ett attraktivt rekreationsområde för hela Söderort.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Lasse Tocklin att en badplats anordnas där den gamla badplatsen låg ute på Farstanäset. Anslutningsvägar, toaletter och omklädningsrum bör ordnas och en långsiktig underhållsplan för badet utformas.

Badplatsen är för liten för att vara ett allmänt bad. Förvaltningen vill dock gärna förbättra badplatsen och föreslår att sand fylls på vid stranden och i vattnet. Ökad biltrafik på Farstanäset är inte önskvärt varför ytterligare anslutningsvägar inte behövs.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-02.

Dnr 1.2.4-630/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

Vi i den rödgröna majoriteten välkomnar förvaltningens förslag om att förbättra badplatsen vid Farstanäset. Att sand fylls på vid stranden och i vattnet förbättrar platsen väsentligt och kan göra att flera Farstabor får upp ögonen för badet. Här önskar vi dock att man ser över tillgängligheten och ansluter oss till Funktionshinderrådets fråga gällande om det är möjligt att arrangera en parkering för funktionshindrade med skyltning så det är tydligt att parkeringen endast avser fordon med behörighet.

§ 8 Låt hela Majroskogen bli naturreservat

Svar på medborgarförslag

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på ett medborgarförslag från Denise Nilsson om att låta hela Majroskogen bli naturreservat.

Ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Denise Nilsson att Majroskogen ska bli ett naturreservat. Skogen ska lämnas orörd, inga stigar eller elljus ska anläggas. Området blir en oas för boende och en fristad för växter och djur.

Majroskogen har hittills inte varit aktuell för bildande av naturreservat då området inte ansetts ha tillräckligt höga naturvärden. Förvaltningen är dock medveten om skogens värden och enligt Farstas parkplan ska den värnas som en del av stadens grönstruktur och fortsätta att vara ett attraktivt friluftsområde. Den kan också göras tillgänglig för fler målgrupper.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-02.

Dnr 1.2.4-666/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 9 Plan för tillsyn av försäljning av folköl och tobak 2018**BESLUT**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av planen för tillsyn av försäljning av folköl och tobak i Farsta stadsdelsområde 2018.

Ärendet

Kommunerna och Polismyndigheten utövar tillsyn över folköls- och tobaksförsäljningen i enlighet med alkohollagen och tobakslagen.

Vid årets slut hade Farsta stadsdelsområde 48 butiker registrerade i stadens ärendehanteringssystem OL2. Av dessa säljer tre näringsidkare enbart folköl, 19 säljer endast tobak och 25 säljer både folköl och tobak. I detta ärende redovisar förvaltningen årets plan för tillsyn av dessa försäljningsställen. En del av tillsynsbesöken kommer att genomföras gemensamt av förvaltningen och Polisen.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.1-776/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 10 Brukarundersökning inom området stöd och service till personer med funktionsnedsättning 2017

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av brukarundersökningarna inom området funktionsnedsättning 2017 för Farsta stadsdelsområde.

Ärendet

En stadsövergripande brukarundersökning inom området funktionsnedsättning genomfördes under våren 2017. Den riktade sig till samtliga personer som får insatser i form av gruppbostad, hemtjänst, korttidshem och korttidstillsyn. Överlag är resultaten positiva.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-03.

Dnr 1.6-752/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

De rödgröna partierna tackar för rapporten och noterar att funktionshinderrådet tycker det är alldeles för abstrakta frågor för brukarna att svara på. Vi konstaterar även som tidigare att denna form av undersökningar ger en begränsad bild av de aktuella verksamheterna. Dels mot bakgrund av svarsfrekvensen på 51 procent samt att enbart 30 procent av de invånare som finns i verksamheten helt själv besvarat de frågor som ingår i enkäten. Våra partier ser ett behov av att på sikt ersätta denna form av enkäter med regelbundna uppföljningar förslagsvis genom följestudier av professionella oberoende utvärderare istället för denna New Public Management-inspirerade modell. Sådant utbyte av experttjänster pågår inom delar av vår vård- och omsorgsverksamhet i samverkan med andra stadsdelsförvaltningar.

§ 11 Brukarundersökning inom området socialpsykiatri 2017

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av brukarundersökningarna inom området socialpsykiatri 2017 för Farsta stadsdelsområde.

Ärendet

En stadsövergripande brukarundersökning genomfördes inom området socialpsykiatri under våren 2017. Den riktade sig till samtliga personer som får insatser i form av gruppboende, stödboende, boendestöd och HVB (hem för vård eller boende). Överlag är svarsfrekvensen högre i år.

Förvaltningens helhetsbedömning är att svarsfrekvensen har ökat på de flesta enheter i årets undersökning. Vid en jämförelse med resultaten för hela staden är brukarna i Farsta mer nöjda på de flesta områden. Farstas brukare är däremot mindre nöjda än brukare i staden totalt vad gäller handläggarnas bemötande och stödet de får på boendet.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-12-29.

Dnr 1.6-750/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) anmälde ett särskilt uttalande.

Särskilt uttalande

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

De rödgröna partierna tackar för rapporten och noterar att funktionshinderrådet tycker det är alldeles för abstrakta frågor för brukarna att svara på. Vi konstaterar även som tidigare att denna form av undersökningar ger en begränsad bild av de aktuella verksamheterna. Våra partier ser ett behov av att på sikt ersätta denna form av enkäter med regelbundna uppföljningar förslagsvis genom följestudier av professionella oberoende utvärderare istället för denna New Public Management-inspirerade modell. Sådant utbyte av experttjänster pågår inom delar av vår vård- och omsorgsverksamhet i samverkan med andra stadsdelsförvaltningar.

§ 12 Uppföljning av kommunala vård- och omsorgsboenden – Edö**BESLUT**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppföljningen av Edö vård- och omsorgsboende.

Ärendet

Alla vård- och omsorgsboenden följs upp årligen. När det gäller de kommunalt drivna boendena ansvarar stadsdelsnämnden för uppföljningen. Förvaltningen redovisar nu förra årets uppföljning av Edö vård- och omsorgsboendes två enheter med demensinriktning respektive somatisk inriktning.

Bedömningen är att båda enheter bedriver en väl fungerande verksamhet och har en mängd olika aktiviteter att erbjuda. Ett stort arbete har lagts på att införa ledningssystemet och en ny struktur i hälso- och sjukvårdsdokumentationen. Egenkontrollen visar dock att den sociala dokumentationen brister och behöver förbättras. Åtgärdsplaner har lämnats in.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-05.

Dnr 1.2.1-1/2018

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 13 Uppföljning av kommunala servicehus – Edö

BESLUT

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppföljningen av Edö servicehus.

Ärendet

Alla vård- och omsorgsboenden följs upp årligen. När det gäller de kommunalt drivna boendena ansvarar stadsdelsnämnden för uppföljningen. Förvaltningen redovisar nu årets uppföljning av Edö servicehus.

Bedömningen är att servicehuset bedriver en väl fungerande verksamhet trots att personalomsättningen har varit relativt hög på grund av omstruktureringen av hela Edö och den pågående avvecklingen av servicehuset. Emellertid är personalkompetensen hög och en mängd olika aktiviteter erbjuds de boende. Vidare har ett stort arbete lagts på att införa ledningssystemet och en ny struktur i hälso- och sjukvårdsdokumentationen. Egenkontrollen visar dock att den sociala dokumentationen brister och behöver förbättras. En åtgärdsplan har därför upprättats.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-05.

Dnr 1.2.1-9/2018

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 14 Uppföljning av kommunal dagverksamhet – Edö**BESLUT**

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av uppföljningen av den kommunala dagverksamheten vid Edö.

Ärendet

Förvaltningen har genomfört den årliga uppföljningen av Edö dagverksamhet som är belägen på Edö vård- och omsorgsboende. Verksamheten är biståndsbedömd och riktar sig till personer över 65 år som bor i eget boende.

Dagverksamheten bedöms vara väl fungerande och har en personalgrupp med spetskompetens inom demensvård eftersom målgruppen har en demenssjukdom. Den sociala dokumentationen uppfyller de krav som ställs. Emellertid saknas det en granskning av hälso- och sjukvårdsjournaler. Detta är ett förbättringsområde. Enheten har lämnat in en åtgärdsplan.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-05.

Dnr 1.2.1-2/2018

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 15 Ändrad sammansättning i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2018**BESLUT**

Stadsdelsnämnden beslutar, enligt förslag från SPF Farsta, om följande ändring i sammansättningen av nämndens pensionärsråd:

- Alexandra Posacki (tidigare ersättare) utses till ledamot.
- Christina Johansson (tidigare ledamot) utses till ersättare.

Beslutet gäller för återstoden av år 2018.

Ärendet

Stadsdelsnämnden fattade beslut om sammansättningen av 2018 års pensionärsråd vid sitt sammanträde den 14 december förra året. En av de nominerande pensionärsföreningarna, SPF Farsta, har nu lämnat ett önskemål om en förändring i sin representation i rådet. Alexandra Posacki, nu ersättare, föreslås som ledamot och Christina Johansson, nu ledamot, föreslås som ersättare.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar enligt den nya nomineringen från SPF Farsta.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-24.

Dnr 1.1-33/2018

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

REMISSER OCH YTTRANDE**§ 16 Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av departementspromemorian Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet (Ds 2017:60).
2. Omedelbar justering.

Ärendet

I en departementspromemoria lämnar regeringen ett förslag till genomförande av EU-direktivet om tillgänglighet för offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer. Förslaget innebär att Sverige får en ny lag om tillgänglighet till digital service och en ny myndighet som ska kontrollera att lagen efterlevs. En ny tillsynsmyndighet ska ansvara för utbildning, information, övervakning, rapportering och uppföljning. Tillsynsmyndigheten ska även kunna utfärda förelägganden om rättelse och vite när en offentlig aktör inte uppfyller kraven.

Förvaltningen gör bedömningen att förslagen som läggs fram i promemorian kommer att leda till positiva konsekvenser för personer med funktionsnedsättning, som därigenom får en bättre tillgång till digital offentlig service.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.5.1-749/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 17 Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018–2023

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023.

Ärendet

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till nytt program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Beskrivningarna av de områden som programmet omfattar är mer heltäckande och fördjupade än i nuvarande program, vilket förvaltningen anser är positivt.

Åtta fokusområden preciseras. Arbetet inom varje fokusområde ska, med hjälp av funktionshinderperspektivet, ta sikte på att förverkliga stadens vision och mål om att Stockholm ska vara tillgängligt för alla, oavsett funktionsförmåga. Personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga i samhället på jämlika villkor, utan diskriminering.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-02.

Dnr 1.5.1-702/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersätтарыtrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) anmälde ett särskilt uttalande.

Reservation

Peter Öberg (L)

Stadsdelsnämnden besvarar remissen enligt följande.

Alla stockholmare ska ha friheten att kunna forma sitt eget liv, utbilda sig, arbeta, delta i samhällslivet och leva i gemenskap med andra.

På samma sätt som det nuvarande programmet för delaktighet för personer med funktionsnedsättning, som antogs under Alliansens tid vid majoritet, innehåller föreliggande förslag till program konkreta mål och indikatorer med en tydlig ansvarsfördelning. Vi ser dock att det finns områden som kan förbättras.

Ett tillgängligt Stockholm där alla har möjlighet att delta kräver att alla stadens nämnder och bolag arbetar i samma riktning och tar sitt ansvar. Därför är det bra att programmet spänner över hela stadens verksamhet. Samtidigt kan inte de verksamheter förbises, som har till huvudsaklig uppgift att hjälpa och stödja personer med funktionsnedsättning.

Vi ser exempelvis med stor oro på de rapporter som har nått oss om försämrad rätt till ledsagning som drabbar synskadade, och som inte har någon grund i politiska beslut utan i ändrad praxis på tjänstemannanivå. Detsamma gäller försämringar i rätten till kontaktperson. Staden kan inte med ena handen anta program som innehåller ambitiösa föresatser om rätten till en meningsfull fritid och att delta i samhällslivet, och med andra handen inskränka stockholmarnas möjligheter att göra just detta.

Rätten att kunna bestämma över sitt liv förutsätter valfrihet. Personer med funktionsnedsättning kan behöva hjälp med behov som är mycket grundläggande och som har en avgörande roll för deras förmåga att klara sig i vardagen, och det är därför självklart att de så långt som möjligt måste kunna välja vem som ska ge dem denna hjälp. Det är därför synd att valfrihetsperspektivet saknas helt i förslaget till program.

Personer med funktionsnedsättning ska inte bara kunna ha en anställning – de ska också kunna starta och driva företag. Det är viktigt att information och blanketter som krävs för att starta företag är tillgängliga. Det gäller även blanketter för att ansöka om föreningsbidrag, något som inte alltid är fallet idag.

Något som är speciellt påtagligt för alla människor med någon form av funktionsnedsättning är att de problem som finns i samhället i stort ofta får än starkare negativ effekt. Bristen på bostäder är ett av vår tids största problem, och får vida konsekvenser för människor som har svårt att hitta bostad. För att hitta en långsiktig lösning måste staden aktivt arbeta för att bygga fler bostäder, i högre takt, och att med stadens bostadsbolag kontinuerligt testa nya metoder för att bygga billigare.

Staden ska kontinuerligt arbeta för att ha en mer inkluderande fysisk utformning. För att garantera detta behöver förankringsarbetet vid detaljplanerprocesser engagera fler redan vid ett tidigt stadie i planeringsprocessen och expertgrupper med expertis rörande funktionshinderfrågor måste ges möjlighet att vara delaktiga i stadens fysiska utveckling.

Frågan om ett tillgängligt utbud av konst och kultur är större än bara en fråga om fysisk tillgänglighet till utställningslokalerna. Det handlar också om ett utbud av kulturella uttryck som är möjliga att ta del av även för besökare som har olika typer av funktionsnedsättningar. Exempel är permanenta multisensoriska verksamheter på stadens kulturinstitutioner.

Särskilt uttalande

Lars Jilmstad m fl (M)

Det är positivt att ett förslag till Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 har tagits fram. Vi ställer oss dock kritiska till ett antal punkter.

Det behöver tydliggöras vilka inom staden som ansvarar för att utföra det som i programmet gäller att staden ska erbjuda ändamålsenligt stöd och effektiv matchning. Ansvarsfördelningen mellan olika nämnder behöver här vara tydlig, samt hur avgränsning och ansvaret ser ut för samverkan med arbetsförmedlingen.

Vi är ytterst kritiska till indikatorn: Andel vuxna personer med funktionsnedsättning som är beviljade insatser från socialtjänsten och som kan försörja sig själva. Vi tolkar detta som att funktionsnedsatta personer som går från försörjningsstöd till exempelvis aktivitetsersättning eller sjukersättning, ska räknas till självförsörjande. Staden står alltså inte längre för deras försörjning, samtidigt står personen utanför arbetsmarknaden. Räknas dessa personer som självförsörjande, trots att de erhåller bidrag, riskerar strävan att få dessa människor i arbetet gå åt motsatt håll. Individens möjligheter till inträde på arbetsmarknaden kommer avsevärt att försämrats.

Enligt programmet ska staden aktivt erbjuda personer med funktionsnedsättning, anställning, praktikplatser och sommarjobb. Det saknas dock indikatorer för att kunna följa upp detta mål. Det blir problematiskt när det inte finns möjligheter att föra register över personer med funktionsnedsättning, hur ska uppföljning då ske? Det måste i så fall finnas andra sätt att följa upp uppdraget på ett lagligt sätt.

När det gäller fokusområdet rätten till utbildning föreslås bland annat uppföljning av andel elever med funktionsnedsättning inom respektive skolform som upplever att de får de hjälpmedel de behöver, samt uppföljning av andel elever med särskilt stöd som når målen för respektive skolform. Även här blir det svårt att tillämpa en trovärdig uppföljning när det inte finns möjlighet att registrera personer med funktionsnedsättning.

Det finns flertal program inom området mänskliga rättigheter. Ett gemensamt program för alla delar inom området hade därför underlättat implementeringsarbetet och efterlevnaden. Det måste finnas rimliga förutsättningar och tillräckligt med stöd för våra medarbetare att kunna arbeta efter de direktiv som ges.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från Peter Öberg (L).

§ 18 Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet 2018–2022

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslaget till strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022.

Ärendet

Idrottsnämnden har utarbetat ett förslag till strategi för det rörliga friluftslivet i Stockholm för åren 2018-2022. Strategin ska bidra till att nå det övergripande målet i stadens idrottspolitiska program att fler stockholmare ska vara fysiskt aktiva. Den ska tydliggöra stadens mål och ambitioner med friluftsverksamheten och förbättra förutsättningarna för att utöva ett friluftsliv. Tre strategier identifieras: Information, samverkan och anläggningar. Ett antal prioriterade målgrupper föreslås.

Förvaltningen är positiv till en stadsövergripande strategi för det rörliga friluftslivet. Strategin passar väl in i och kompletterar arbetet med den hälso- och idrottsprofil som fullmäktige har beslutat för Farsta.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.5.1-748/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 19 Översyn av stadens budget- och skuldrådgivning

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av översynen av stadens budget- och skuldrådgivning.

Ärendet

I budget 2016 fick socialnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att genomföra en översyn av stadens budget- och skuldrådgivning. Rådgivningen sköts av stadsdelsförvaltningarna och socialförvaltningens enhet för hemlösa.

Översynen har skett i samarbete mellan socialförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna. Sammantaget upplever de flesta medverkande att verksamhetsområdet behöver utvecklas för att bli mer likställt över staden. Förvaltningen bedömer att det behovet tillgodoses av det förslag till nya riktlinjer som remissbehandlas samtidigt som denna översyn.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.5.1-680/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 20 Riktlinjer för stadens budget- och skuldrådgivning

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till riktlinjer för budget- och skuldrådgivning.
2. Nämnden anför därutöver att budget- och skuldrådgivning är en viktig del av Stockholms stads och Farsta stadsdelsförvaltnings verksamheter. Det är inte bara det akuta arbetet som budget- och skuldrådgivarna arbetar med, som till exempel ansökan om skuldsanering, utan även det långsiktiga och förebyggande. Att det har kommit reviderade och uppdaterade riktlinjer för hur man arbetar med budget- och skuldrådgivning är därför något som vi tycker är mycket positivt.

Vill vi särskilt uppmärksamma det positiva i att ett avsnitt om våld i nära relation har tillkommit, eftersom Socialstyrelsen slår fast att en konsekvens av våld i nära relation kan vara ”skuldsatthet orsakat av den som utövade våldet”

(<http://www.socialstyrelsen.se/valdsochbrottsrelateradefragor/valdinararelationer/valdsutatta>). Att även Stockholms stad nu uppmärksammar det ekonomiska våldet är ett steg i rätt riktning att arbeta mot våld i nära relation i staden.

Ärendet

Gällande riktlinjer för budget- och skuldrådgivningen beslutades av kommunfullmäktige 2012. Sedan dess har lagstiftningen förändrats. Socialnämnden fick därför i uppdrag i stadens budget 2017 att ta fram ett förslag till revidering av riktlinjerna.

Förslaget tar i möjligaste mån bort skrivningar som redan förekommer i andra dokument, så som Socialstyrelsens handböcker och Konsumentverkets stöddokument, och gör istället hänvisningar till berörda dokument. Relevanta delar av de nationella rekommendationerna för kommunernas budget- och skuldrådgivning och synpunkter från socialnämndens översyn år 2017 av verksamhetsområdet har tagits med.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.5.1-679/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se punkt 2 vid BESLUT ovan.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag. I detta instämde Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

Till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Ersättaryttrande

Lars Hultkvist (KD)

Om jag hade haft förslags- och rösträtt hade jag yrkat att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 21 Revidering av ramavtal med SISAB om utbildningslokaler

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till revidering av ramavtal med Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) om utbildningslokaler.
2. Nämnden anför därutöver att det av handlingarna framgår att det blir stigande kostnader, men att det är oklart hur höga dessa blir samt om stadsdelsnämnden i framtiden kommer att få kompensation för dessa. På sikt bör därför frågan om en etablering av en egen produktions- och underhållsavdelning utredas. Detta då det förmodligen skulle möjliggöra en mer sammanhållen och kostnadseffektiv verksamhet som bättre svarar mot det behov kommunen har avseende nya förskole- och skolfastigheter.

Ärendet

På uppdrag av kommunfullmäktige föreslår kommunstyrelsen en revidering av stadens ramavtal med SISAB om utbildningslokaler. Det nya avtalet föreslås träda i kraft den 1 april i år. Förslaget innehåller bland annat förtydliganden av arbetsgången och projektprocessen vid ny-, om- och tillbyggnad samt i samband med förvärv, en förändrad ansvarsfördelning gällande drift och underhåll samt larmöverföring, förändringar som förvaltningen ställer sig positiv till.

Vidare anser förvaltningen att förslaget om att införa ett riktvärde i form av en investeringsutgift per ny plats vid nybyggnader är positivt. Förslaget syftar till att skapa incitament för parterna i alla led, framför allt SISAB, att hålla nere projektkostnaderna. Det är angeläget att nämnden ersätts för de ökade kostnader som kan bli följderna av vissa av de föreslagna förändringarna.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-03.

Dnr 1.5.1-724/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se punkt 2 vid BESLUT ovan.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättarytrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Peter Öberg (L) anmälde ett särskilt uttalande. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

Till förmån för förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande / ersättaryttrande

Peter Öberg (L) / Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

En god utbildning är avgörande för att alla individer ska få möjlighet att forma sitt eget liv. För att rektorer, lärare, barn, elever och föräldrar ska kunna fokusera på kunskapsmålen krävs det att det finns en god tillgång på kvalitativa förskole- och skollokaler. En långsiktig och konsekvent planering av utbyggnaden av SISAB:s bestånd är viktig för att alla elever ska erbjudas en kvalitativ utbildning. SISAB ska i sin planering ha ett långt tidsperspektiv, en kontinuerlig uppföljning och tydliga målsättningar.

Samverkansavtalet, som är en revidering av det nu gällande ramavtalet, siktar mot incitament för att minska kostnaderna för nybyggnation. Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren. Tillgången till bra förskolor och skolor med en god miljö för barnen är viktig för stockholmarna och har betydelse för Stockholms attraktivitet som stad att bo och arbeta i. Utbyggnadstakten av nya förskolor och skolor måste vara hög.

Det är dock avgörande för skolornas och förskolornas ekonomi i framtiden att kostnaden för de nya lokalerna inte blir för höga. Detta är särskilt viktigt när 50-års amortering nu börjar tillämpas, då högre kostnader inte kommer märkas på hyran de första åren på samma sätt som idag. I det föreslagna samarbetsavtalet presenteras en struktur där SISAB får ta en större administrativ peng om kostnaden per tillskapad plats understiger riktvärdet 400 000 SEK.

400 000 SEK per tillskapad plats gäller enligt avtalet oavsett vilken verksamhet det är som bedrivs. SISAB bygger och äger utbildningslokaler med flera användningsområden, förskola, skola, vuxenutbildning. Dessa olika hyresgäster har olika behov och regleras av olika lagar. Till exempel ska skolan ha tillgång till gymnastiksalarna etc. Vuxenutbildningen har inte dessa lagkrav eller behov. Rimligtvis borde riktvärdet differentieras för de olika verksamheterna, ett riktvärde för grundskola, gymnasie, förskola, vuxenutbildning etc.

En analys borde också göras av hur många nybyggnationer och tillbyggnationer som överstiger riktvärdet 400 000 SEK idag. Ett riktvärde som ligger för lågt eller för högt riskerar att skapa fel incitament för kostnads- och kvalitetskontroll. Analysen borde inkludera vilken sorts nybyggnation som överstiger eller understiger riktvärdet och av vilka anledningar byggen fördras eller blir billigare än genomsnittet.

En problematik som ökar kostnaderna för nybyggnation av utbildningslokaler är att planeringen av dessa inte prioriteras av Stockholms stad vid planering av nya områden. Det

är avgörande att SISAB får möjlighet att delta tidigare i processerna och att samarbetet mellan SISAB och bland andra utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningarna, arbetsmarknadsförvaltningen, stadsbyggnadskontoret samt exploateringskontoret fungerar bra. Denna samverkan nämns inte i det föreslagna samverkansavtalet, och avtalet riskerar därmed att missa den mest fördyrande omständigheten för nybyggnation – att byggnationen inte planeras på tomter som är ändamålsenliga och med ett långt tidsperspektiv för att möjliggöra ett kostnadseffektivt byggande.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 22 Motion M om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av motion från Anna König Jerlmyr med flera, Moderaterna, om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla.

Ärendet

Anna König Jerlmyr med flera, Moderaterna, har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit en rad åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla. En utgångspunkt är att det kriminella klimatet förändras i Stockholm och att Stockholms stads trygghetsmätning från 2017 visar att stockholmarnas oro för att utsättas för brott har ökat jämfört med mätningen 2014.

Sammantaget föreslås sexton åtgärder som riktar sig till kommunstyrelsen samt flera av stadens nämnder och styrelser.

Förvaltningen kommenterar de förslag som berör stadsdelsnämnderna.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-12-08.

Dnr 1.5.1-650/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lisbeth Crabo Ljungman m fl (M) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Peter Öberg m fl (L) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Beslutsgång

Lars Jilmstad (M) anmälde jäv och lämnade sammanträdet medan ärendet handlades.

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Lars Hultkvist (KD) anmälde ett ersätтарыttrande.

Reservation

Lisbeth Crabo Ljungman m fl (M)

Stadsdelsnämnden föreslår att kommunfullmäktige bifaller motionen.

Reservation

Peter Öberg m fl (L)

1. Stadsdelsnämnden föreslår att kommunfullmäktige delvis bifaller motion (2017:54) av Anna König Jerlmyr m.fl. (alla M) om åtgärder för ett säkrare och tryggare Stockholm för alla.
2. Därutöver anförs följande.

I vissa områden runt om i Stockholm finns i dag ett så stort kriminellt inflytande att det begränsar människors vardag och frihet. Kriminaliteten begränsar människors frihet att röra sig i staden, att driva affärsverksamhet, att bosätta sig var man vill, att leva med den man vill. Flera unga människor har mist livet i skjutningar och andra våldsdåd kopplat till den organiserade brottsligheten. Och kriminella grupperingar försöker gång efter gång slå tillbaka mot polisen, med brända bilar, skadegörelse och attacker mot enskilda som resultat. I Tensta, Husby och Rinkeby har kriminaliteten lett till att företagare inte längre kan driva sina butiker. Människorna i dessa stadsdelar undrar varför de ska stå ut med en större otrygghet än andra och efterfrågar en mer närvarande polis. Vi liberaler kommer aldrig att finna oss i den här utvecklingen. Den går att vända och den måste vändas, så att människors frihet kan garanteras.

Något av det allra viktigaste vi kan göra för att hejda denna våldsvåg är att stoppa nyrekryteringen till de kriminella nätverken. Den organiserade brottsligheten, men även lösare sammansatta kriminella nätverk, i Stockholm drar sig inte för att rekrytera ungdomar och rentav barn till en kriminell livsstil. Polisen pekar på att grovt kriminella organiserar nätverk av barn och unga för att vara deras ”sköldar” mot en upptrappad polisiär närvaro där de kriminella verksamheterna hotas. Kriminalvården larmar dessutom om att det finns en alltmer belastad grupp unga multikriminella som har en mycket låg motivation för att ta del av några stödjande samhällsinsatser. De vill inte, eller kan inte, ta sig in i ett ordnat liv fritt från brottsligheten.

För den unge person som vill lämna brottsligheten har vi i Stockholm sociala insatsgrupper sedan flera år. Men för de unga personer som inte har den minsta tanke på att lämna brottsligheten, som känner att man har en tillhörighet till sin kriminella grupp, återstår ytterst lite. Sådant är systemet – trots att en sådan person är farlig för sina medmänniskor.

Vi liberaler har därför i flera år drivit att socialtjänsten måste få nya befogenheter, exempelvis bättre möjligheter att omhänderta enligt LVU, eller till exempel kunna vitesförelägga föräldrar som inte deltar i möten om deras barns framtid för att minska risken att det behöver gå så långt som till ett omhändertagande. För att hindra de kriminellt drivande unga som ännu går i skolan att dra med sig sina klasskamrater in i brottslighet måste också skolan få fler verktyg att ge till exempel enskild undervisning.

Vi ser ett utanförskap som är mycket svårt att ta sig ur, om man väl hamnar där. Det är en mycket viktig uppgift för stadens ledning liksom för polisen och rättsväsendet att förhindra att fler unga dras in i den grova brottsligheten.

Men det fåtal av befolkningen som trots allt ägnar sig åt brottslighet kan inte ostört tillåtas förstöra för alla andra, utan måste mötas av tydliga konsekvenser från samhället – och deras möjligheter att ägna sig åt brott måste minimeras. Det kräver åtgärder av en helt annan omfattning än vad vi ser i Stockholm idag.

Vi liberaler har därför föreslagit ett paket av åtgärder för ett tryggare Stockholm, med alltifrån trygghetskameror och trygghetsvakter, till en lokal jour dit handlare och andra kan vända sig dygnet runt vid akuta otrygga situationer.

En mer närvarande samhällsapparat, med fler synliga poliser som skapar trygghet och klarar upp brott, är nödvändigt i Sverige. Liberalerna har föreslagit fler poliser och fler beredskapspoliser. I Stockholm har vi föreslagit att staden ska erbjuda sig att medfinansiera fler poliser till de områden som är i allra störst behov av en mer närvarande rättsstat tills dess att staten tar sitt ansvar. Det tar dock tid att bygga upp en tillräcklig organisation. Tills en välfungerande polis med större resurser finns på plats kan trygghetsvakter, anställda i kommunerna, hjälpa till med att skapa närvaro och synlighet där behoven är stora. Vi har i vårt budgetförslag avsatt 100 mnkr för att Stockholms stad ska kunna anställa minst 200 trygghetsvakter. Dessa ska rekryteras till de områden där behoven är som störst, i nära samverkan med polisen och efter lokala behov. Socialdemokraternas svar på detta har varit avvisande, för att nu i elfte timmen halvhjärtat komma med ett förslag om att anställa omkring 40 ambulerande vakter. Det är både för lite och för sent.

Vid sidan av de akuta säkerhetsinsatserna i områden där människor idag upplever begränsningar i sina möjligheter att leva i frihet och att driva verksamheter och företag utan rädsla för kriminellas repressalier behövs också andra, långsiktiga lösningar. Det handlar om att stärka de sociala trygghetssystemen, rusta skolorna, rusta upp och bygga om otrygga områden, garantera offentlig service som post och kontanttjänster, stötta handlare och skapa fler offentliga arbetsplatser. På dessa områden har Socialdemokraterna gjort för lite eller ingenting. Vi måste också bättre ta lokala aktörers, fastighetsägares och näringslivets engagemang tillvara. Att skapa goda förutsättningar för trygghet och framtidstro i de områden där samhällskontraktet utmanas kräver uthållighet både på det lokala och på det nationella planet.

Internationella förebilder finns för hur utvecklingen kan vändas i områden med mycket stora sociala problem. Så kallade BID:s, *Business Improvement Districts*, gör mätbar skillnad i många länder och handlar om att fastighetsägare går samman och gemensamt vårdar och rustar upp de områden där de verkar. Det är bland annat med detta arbetssätt, samt med ett närvarande samhälle med fler poliser, som New York sedan 1980-talet lyckats vända otrygga stadsdelar till levande och trygga sådana. De första insatserna kan vara att enas om snabba insatser i det egna beståndet, som att en krossad ruta byts ut eller att klotter saneras snabbt. Sådana åtgärder har enligt *broken windows*-teorin belagts vara preventivt verksamma. Men ett BID är också en utmärkt aktör för långsiktig upprustning av området där de verkar.

För att vända utvecklingen krävs en gemensam kraftsamling med konkreta incitament för samtliga berörda samhällsaktörer att stärka närvaron i brottsutsatta stadsdelar. Regeringen bör snarast tillsätta en nationell förhandling med de kommuner, landsting och privata aktörer som verkar i utsatta områden – det nya Sverigebygget, på modell efter Sverigeförhandlingen. Förhandlingen måste omfatta fler närvarande offentliga myndigheter och arbetsplatser, bättre offentliga miljöer och upprustade bostadsområden, insatser för att få fler i riktiga jobb och bryta det bidragsberoende som är kännbart i flera av stadsdelarna och bättre skolor som ger barnen bättre framtidschanser.

Det Sverigebygge som vi föreslår måste bjuda in dessa fastighetsägarföreningar och genom avtal slå fast vars och ens ansvar för social, ekonomisk och trygghetsmässig upprustning i sitt lokalområde. Med långsiktiga överenskommelser i avtal på 15 till 20 års sikt kan privata fastighetsägare, butiksinnehavare, företag och näringslivsorganisationer våga planera och investera långsiktigt av sina egna medel. Men de stora, övergripande satsningar som behövs, som åligger det offentliga, måste staten och kommunerna stå för. Därför behöver statliga pengar för infrastruktur- och säkerhetsinvesteringar avsättas för åtgärder inom förhandlingen.

Förhandlingen ska mynna ut i konkreta och tidsatta åtaganden för säkrare stadsdelar under lång tid framöver. Finansieringen måste komma från staten, berörda kommuner och landsting, och lokala fastighetsägarföreningar (BID:s) utifrån var och ens ansvarsområde. Satsningarna måste syfta till att ge människor bättre förutsättningar genom ökat och funktionsblandat bostadsbyggande, upprustade lokala centrum, fler i jobb, och åtgärder för att minska brottsligheten och därmed risken att bli utsatt för brott. Fler kommunala förvaltningar och statliga myndigheter behöver flyttas ut från innerstadskärnorna till stadsdelar som är i behov av ökad dagbefolkning, större underlag för handel och service och fler arbetsplatser.

Vi har för vår del redan nu budgeterat för en trygghetsmiljard till 2028 för att rusta bostadsområden, bygga nytt och bygga om, för tryggare stadsmiljöer i hela staden. Vi går också fram med högre tillskott till förskola och skola och satsningar på socialtjänsten. Satsningar som ska leda till att halvera andelen elever som går ut grundskolan utan gymnasiebehörighet i de stadsdelar som har de största utmaningarna, och halvera den upplevda otryggheten i de stadsdelar där den är som störst.

Om vi inte samordnar insatserna för ökad säkerhet och trygghet, riskerar vi att återupprepa gångna misstag där spretiga satsningar avlöser varandra samtidigt som samhället backar tillbaka på andra områden. Istället behövs långsiktiga överenskommelser som fokuserar på sociala, ekonomiska och andra utmaningar samtidigt, för att rusta våra samhällen mot brott och för att värna människors frihet och trygghet.

Att återupprätta friheten och tryggheten i Stockholms bostadsområden kräver att rättsstaten klarar sitt uppdrag. Det krävs också att Stockholms stad leds av ett styre som förstår att tryggheten är en av stadens viktigaste frihetsfrågor under en lång tid framöver. Utan att människor kan känna trygghet och rörelsefrihet, utan att unga skyddas från att dras med i

brottslighet, går det inte att stärka skolresultat, vända utanförskap och skapa framtidstro. Därför är det sorgligt att behöva konstatera att Stockholms rödgröna trygghetspolitik saknar trovärdighet.

Ersättaryttrande

Lars Hultkvist (KD)

Kristdemokraterna anser att det finns många bra förslag i Moderaternas motion. Jag överlåter emellertid till vår fullmäktige-grupp att ta ställning till detta.

§ 23 Motion SD om att kommunen ska informera om återvandringsbidrag för hemvändande flyktingar

Svar på remiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss av motion från Per Ossmer och Martin Westmont, Sverigedemokraterna, om att kommunen ska informera om återvandringsbidrag för hemvändande flyktingar.

Ärendet

I en motion från Per Ossmer och Martin Westmont, Sverigedemokraterna, föreslås att ett kommunalt återvandringsbidrag ska kunna utgå till personer som invandrat. Lämpliga kommunala organ ska informera invandrare om detta bidrag och även om det statliga återvändarbidrag som går att söka.

Förslaget om att införa ett kommunalt återvandringsbidrag är inget som förvaltningen tar ställning till då det är en politisk fråga. I övrigt arbetar socialtjänsten med rådgivning och information utifrån sökandes behov.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2017-12-27.

Dnr 1.5.1-649/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 24 Detaljplan för fastigheten Fagersjö 4:1 m fl i Fagersjö

Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar delvis förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till detaljplan för fastigheten Fagersjö 4:1 m fl i Fagersjö.
2. Nämnden anför därutöver att detta är en unik byggnad, Villa Lundin är en av de få kvarvarande miljöerna som erinrar om när AB Södertörns Villastad började stycka och sälja tomter längs sjön Magelungen för mer än 100 år sedan. I anslutning till Fagersjö planeras under de kommande åren byggande av nya bostäder, vilket är bra. Men att då kraftigt förändra en av de få sista kulturhistoriska miljöerna i området genom hög exploatering av den aktuella tomtmarken innebär att framtida generationer går miste om möjligheten att ta del av ett stycke viktig historia. Stadsdelsnämnden föreslår därför att detaljplanen för Fagersjö 4:1 inte genomförs.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden föreslår en avstyckning av fyra småhusfastigheter från en befintlig tomt i Fagersjö. En förutsättning för planen är att strandskyddsdispens kan medges. Förslaget säkerställer befintlig passage för allmänheten längs strandlinjen.

Det är ytterst beklagligt att en av de mest välbevarade miljöerna från Södertörns villastad försvinner om förslaget genomförs. Förvaltningen är också mycket tveksam till avstyckning av de nedre tomterna då bostadshuset kommer alltför nära Magelungens strand. Däremot är avstyckning av tomterna närmast Havsörnsvägen godtagbara.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-04.

Dnr 1.5.3-793/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle delvis bifalla förvaltningens förslag och lade därutöver fram ett eget förslag – se BESLUT ovan.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förslag från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) anmälde ett ersätтарыttrande.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

Stadsdelsnämnden beslutar att tillstyrka förslaget till detaljplan i dess helhet.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

§ 25 Rågsveds naturreservat

Svar på remiss från exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och stadsbyggnadsnämnden

BESLUT

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslag till Rågsveds naturreservat.
2. Omedelbar justering.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden har tagit fram ett förslag till naturreservat i Rågsveds friområde. Området är utpekad som ekologiskt särskilt betydelsefullt med viktiga funktioner för växt- och djurlivet. Syftet med naturreservatet är bland annat att bevara områdets funktion som en del i den regionala gröstrukturen och att skydda och utveckla den biologiska mångfalden.

Förvaltningen är positiv till att Rågsveds friområde föreslås som naturreservat. Nästan hela området finns inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde. Farstas del av naturreservatet är knappt 1 hektar av totalt 94 hektar.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-02 .
Dnr 1.5.3-792/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan. I detta instämde Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD) med ett ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt förvaltningens förslag.

Reservation

Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L)

Stadsdelsnämnden avslår förvaltningens förslag till svar på remissen och anför istället följande.

Stockholm är en grön stad som dess invånare och besökare uppskattar. När Stockholm förtätas innebär detta ibland intressekonflikter mellan behovet av fler bostäder och bevarande av grönområden. Dessa konflikter kan dock överbryggas genom att bygga på rätt sätt och genom att göra ett aktuellt område mer attraktivt eller att förvandla grönområden till

stadsparker. Värdet av ett grönområde kan inte endast mätas i antal kvadratmeter utan andra värden såsom tillgänglighet och vistelsevärden måste också vägas in.

Att bevara gröonstrukturer kräver inte inrättande av naturreservat utan de kan skyddas och förädlas på andra sätt. Att överlåta till staten att äga rådighet över stora markarealer i Stockholms stad är att flytta frågan från den lokala demokratin till de statliga myndigheter som enbart utgår ifrån lagar och förordningar. Utvecklingen av våra grönområden måste ligga närmare den lokala demokratin och även bjuda på större flexibilitet. Vad som kan verka givet idag för ett område kan om ett antal decennier upplevas som omodernt och förlegat. Det aktuella området som föreslås som naturreservat gränsar dessutom till en annan kommun och deras tänkta planer kan även komma att påverka Stockholms ambitioner. Vi anser därför att det ska råda en stor försiktighet innan man inrättar nya naturreservat och anser därför att förvaltningens förslag till beslut ska avslås.

Ersättaryttrande

Malena Liedholm Ndounou (C) och Lars Hultkvist (KD)

Om vi hade haft förslags- och rösträtt hade vi yrkat att nämnden skulle besluta enligt förslag från Lars Jilmstad m fl (M) och Peter Öberg (L).

ANMÄLNINGSÄRENDEN**§ 26 Direktupphandling**

Rapport från Stadsrevisionen

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger Stadsrevisionens rapport Direktupphandling (nr 8, 2017) till handlingarna.

Ärendet

Stadsrevisionen har granskat direktupphandlingar vid stadsdelsnämnderna Bromma, Södermalm och Älvsjö samt trafiknämnden. Granskningen syftar till att se om nämnderna har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att man följer lagen om offentlig upphandling (LOU) och stadens riktlinjer för direktupphandling.

Revisionskontoret rekommenderar att nämnderna stärker den egna kontrollen av att man följer riktlinjer och lagstiftning vad gäller konkurrensutsättning, seriositetsprövning och dokumentation. Vidare rekommenderas att stadens riktlinjer förtydligas och att kommunstyrelsen följer upp att de efterlevs.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.6-4/2018

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 27 Rapportering till IVO av ej verkställda beslut för kvartal 4 år 2017**BESLUT**

Stadsdelsnämnden lägger till handlingarna förvaltningens redovisning av rapporteringen till Inspektionen för vård och omsorg för kvartal 4 år 2017 av ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Ärendet

Enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen (SoL) ska kommuner varje kvartal redovisa till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) de gynnande beslut om insats eller bistånd som inte har kunnat verkställas inom tre månader.

För det fjärde kvartalet 2017 har förvaltningen rapporterat tre ej verkställda beslut om LSS-bostad för vuxna. Alla har tackat ja till erbjudanden och kommer att flytta in inom den närmaste tiden.

För samma period har två ej verkställda beslut enligt SoL om äldreboende rapporterats, varav ett är samma som förra kvartalet. Båda har tackat nej till erbjudna platser. Två andra beslut har nu antingen verkställts eller avslutats.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-08.

Dnr 1.2.1-3/2018

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 28 Ny läroplan för förskolan

Anmälan av svar på förvaltningsremiss från kommunstyrelsen

BESLUT

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens kontorsutlåtande över remissen av förslag till ny läroplan för förskolan till handlingarna.

Ärendet

Den 20 april 2017 gav regeringen Skolverket i uppdrag att genomföra en översyn av läroplanen för förskolan. Syftet har varit att tydliggöra förskolans uppdrag och öka kvaliteten i undervisningen för att förbättra förskolans måluppfyllelse.

Skolverket har genomfört samråd under hösten och även haft ett öppet remissförfarande på sin webbplats. Förslaget till ny läroplan presenterades sedan den 20 december. Svaren ska lämnas till Skolverket redan den 2 februari, vilket innebar en ännu kortare intern remisstid inom Stockholms stad: svaren ska lämnas senast den 29 december. Remissinstanserna har därför endast kunna lämna kontorsutlåtanden.

Farsta stadsdelsförvaltning ställer sig genomgående positiv till Skolverkets förslag. De ändringar som föreslås är ändamålsenliga och välskrivna.

Förvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-01-10.

Dnr 1.2.1-775/2017

Förslag till beslut

Ordföranden Lars Bäck (V) yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

§ 29 Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden**BESLUT**

Stadsdelsnämnden lägger anmälan av nedanstående ärenden och beslut till handlingarna.

Funktionshinderrådets protokoll den 22 januari 2018**Pensionärsrådets protokoll den 22 januari 2018****Stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden**

Förvaltningen hade redovisat ärendena i en sammanställning daterad 2018-01-15.
Dnr 1.1-765/2017

Följande beslut har fattats av stadsdelsdirektören under perioden 30 november 2017 – 15 januari 2018, enligt nämndens delegering. Inom parentes anges enligt vilken ärendegrupp i nämndens delegeringsförteckning som delegerade beslut har fattats.

1. 2017-11-20: Överenskommelse med Attendo Sverige AB om ändrad inriktning vid Postiljonens vård- och omsorgsboende, avdelning Solrosen. Dnr 2.2.2-672/2017.
2. 2017-11-23: Förlängning av avtal med Sodexo AB om inköp, tillagning och leverans av måltider till förskolor. Dnr 2.2.1-707/2017. (Enligt nämndbeslut 2015-09-24 § 7, dnr 2.2.2-560/2015.)
3. 2017-11-30: Förlängning av avtal om nattpatrull inom hemtjänsten. Dnr 2.2.2-727/2017. (Enligt nämndbeslut 2015-09-24 § 4, dnr 2.2.2-305/2015.)
4. 2017-12-14: Upphandling av tvättjänst inom äldreomsorgen och området stöd och service till personer med funktionsnedsättning i Farsta stadsdelsförvaltning. Överenskommelse med serviceförvaltningen. Dnr 2.2.2-732/2017. (8:13)
5. 2017-12-19: Resa i tjänsten för avdelningschef och projektledare för Skolplattformen till mässan British Educational Training and Technology Show, Bett, i London 24-27 januari 2018. Dnr 1.1-773/2017. (9:18)
6. 2017-12-19: Tillförordnade stadsdelsdirektörer under förvaltningschefens ledighet den 23 december 2017 klockan 08.00 – 6 januari 2018 klockan 08.00. Dnr 1.1-774/2017. (9:1)

ÖVRIGT

§ 30 Nämndens frågor och information från förvaltningen

Följande skrivelse lämnades in.

Feriearbeten 2018 (*bilaga*)

Lars Bäck (V), Kjell Backman m fl (S) och Mariana Moreira Duarte m fl (MP)

BESLUT

Nämnden uppdrar åt förvaltningen att bereda skrivelsen till ett kommande sammanträde.

Ordföranden föreslog att nämnden skulle uppdra åt honom själv och Klas Wissman (M) att delta i Sveriges Kommuner och Landstings träff för nätverket Medborgarbudget onsdag den 21 februari 2018.

BESLUT

Nämnden uppdrar åt Lars Bäck (V) och Klas Wissman (M) att delta i Sveriges Kommuner och Landstings styrgruppträff för nätverket Medborgarbudget onsdag den 21 februari 2018.

Daniel Harc (S) frågade om förvaltningen har planer på att använda Extratjänster eller Stockholmsjobb för att anställa flera personer till våra fritidsgårdar och parklekar. Förvaltningschef Kerstin Sandström svarade att förvaltningen ser över alla verksamheter som har möjlighet att erbjuda Stockholmsjobb (ett samlingsnamn för flera olika arbetsmarknadsåtgärder). Fritidsverksamheten är en av dessa. En förstärkning har gjorts inom förvaltningens arbetsmarknadsverksamhet för att kunna tillhandahålla fler jobb. Det krävs dock att det finns resurser inom dessa verksamheter för att kunna handleda de personer som får jobb och att det finns lämpliga personer att matcha med de platser vi erbjuder.

Lars Jilmstad (M) frågade om förvaltningen har begärt pengar från den inrättade trygghetsfonden, och i så fall till vad. Förvaltningschefen svarade att nämnden i verksamhetsplan 2018 har sökt 0,9 miljoner kronor från trygghetsfonden avseende förbättrad belysning i parkleken Odlaängen i Tallkrogen. Idag är endast en del av parken belyst och det finns mörka ytor som upplevs otrygga.

Vid nämndens förra sammanträde den 14 december bad Peter Öberg (L) om en uppskattad kostnad för rivning av den graffitivägg som nämnden har beslutat sätta upp på Farstaängen. Förvaltningschefen berättade att den stora kostnaden blir den avskrivning som måste göras. Om vi räknar med att investeringsutgiften för graffitiväggen uppgår till 800 000 kronor och avskrivningstiden är 20 år så blir den årliga kostnaden som ska belasta driftbudgeten 40 000 kronor. Om vi river väggen samma år som den har byggts måste hela investeringen skrivas

av samma år. Den kostnad som ska belasta driftbudgeten blir då 800 000 kronor. Rivs väggen år två så blir den återstående kostnaden som belastar driftbudgeten det året 760 000 kronor, och så vidare. Därtill kommer själva rivningen av väggen som beräknas kosta 30 000-50 000 kronor.

Inför dagens sammanträde hade Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna lämnat in följande kommentarer och frågor om graffitiväggen.

1. Utvärderingen av klotterpåverkan på Södermalm visar på ett förhöjt klottrande i anslutning till etablerade väggar. Klottret på Södermalm har också ökat dramatiskt efter väggarnas etablering. Får vi samma utfall i Farsta så kommer klottret att öka på Farstaången och tillhörande byggnader och klottret i Farsta kommer att öka från dagens nivå.
  - a. Vi önskar att utvärderingen kring klotter på Södermalm analyseras så att vi är klara över de negativa effekterna av väggen i Farsta.
  - b. Den allmänna otryggheten ökar enligt trygghetsundersökningen. Klotter är en del av upplevd trygghet. Medför det kommande ökande klottret att den upplevda otryggheten ökar?
2. Vi vill se en utredning av miljöeffekterna och färgens påverkan dels på växtlighet och grundvatten men främst vilken påverkan färgerna har på människor och djur. I nära anslutning till väggen finns en lekplats och Farstaången i stort nyttjas för lek och spontanidrott. Enligt Naturskyddsföreningen finns det i färgerna en mängd gifter som kan påverka, här kan nämnas Ftalater, tungmetaller och ämnen som irriterar andning och som har en mycket negativ påverkan på t ex astmatiker. Det förekommer också en direktimport av färg från utlandet där det inte finns kontroll över vilka gifter som finns i färgerna.
  - a. Vi kan inte utsätta barn som leker på Farstaången för skadliga gifter och vill innan väggen reses se att förvaltningen reder ut vilka risker som majoritetens beslut om graffitiväggen exponerar lekande barn och vuxna för.
  - b. Hur säkerställs att färg vid t ex regn inte tränger ner i marken med följd att grundvatten förgiftas?
  - c. Det finns säkert andra risker som vi som politiker inte kan förutse. Här vill vi att en kompetent miljöingenjör gör en saklig bedömning av alla möjliga negativa konsekvenser för miljön.
3. Sprayburkar är klassade som miljöfarligt avfall och skall som sådant lämnas in på återvinningsstation. Här vill vi se två saker.
  - a. Hur säkerställs det att använda sprayburkar kan slängas i låsta kärl så att de med säkerhet destrueras under kemikalieinspektionens regelverk? Här vill vi se en redovisning av en kedja av omhändertagande som garanterar att burkar inte hamnar i fel hantering eller i fel händer.

- b. Hur säkerställs det att barn inte kommer i kontakt med nyttjade sprayburkar och skadas dels genom att man t ex sprayar på en kompis, dels tar håll på burkarna och orsakar en explosion med alvarliga skador som följd?

Förvaltningen lämnade följande svar:

1 a) Södermalm har låtit en konsult genomföra en klotterinventering genom att vid fyra olika tillfällen fotodokumentera allt klotter de hittat i ett bestämt område runt de offentliga väggarna. Enligt det tjänsteutlåtande som behandlas av Södermalms stadsdelsnämnd ikväll visar inventeringen på ökat klotter i direkt anslutning till väggarna i Tanto och Skanstull men minskat klotter i kringområdena. Övriga inventerade områden visar på en ökad klottermängd men här kan inte klotret sättas i samband med de offentliga väggarna. Trafikkontorets sammanställning av antalet anmälningar de senaste tio åren visar att antalet klotteranmälningar har ökat över hela staden, vilket inte kan sättas i samband med Södermalms offentliga väggar.

1 b) Vi vet inte om klotret kommer att öka eller om den upplevda otryggheten kommer att öka.

2 a-c) Förvaltningen har inte kompetens och resurser att svara på dessa frågor. För att kunna svara skulle förvaltningen behöva anlita konsulter.

3 a) Slutna kärl kommer att finnas vid väggen. Kärlen rapporterar med automatik till förvaltningen och till entreprenören när de är fulla. Entreprenören har kunskap om och möjlighet att ta hand om farligt avfall.

3 b) Hur barn använder sprayburkar kan inte förvaltningen säkerställa.

Ordföranden avslutade den öppna delen av sammanträdet.